

สารบัญ

	หน้า
ใบรับรองโครงการ	ก
บทคัดย่อ	ข
Abstract	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูปภาพ	ฉ
ลำดับสัญลักษณ์	ฐ
 บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.3 ขอบข่ายของโครงการ	2
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการ	3
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงาน	3
1.6 งบประมาณ	3
 บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	
2.1 วัฏจักรในอุดมคติของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ (Brayton Cycle)	4
2.2 ความเบี่ยงเบนของวัฏจักรกังหันก๊าซจริงจากวัฏจักรอุดมคติ	7
2.3 การเผาไหม้เชื้อเพลิงกับอากาศขึ้น	8
2.3.1 ส่วนผสมของก๊าซธรรมชาติที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	9
2.3.2 สมการการเผาไหม้เชื้อเพลิงกับอากาศขึ้น	10
2.4 การสร้างแบบจำลองของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	11
2.4.1 การสร้างแบบจำลองของเครื่องอัดอากาศ	11

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4.2 การสร้างแบบจำลองของห้องเผาไหม้	13
2.4.3 การสร้างแบบจำลองของกังหันก๊าซ	15
2.4.4 ประสิทธิภาพของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	16
2.4.5 ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	16
บทที่ 3 วิธีการดำเนินโครงการ	
3.1 ขอบเขตการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	18
3.1.1 ประสิทธิภาพของคอมเพรสเซอร์ ($\eta_{comp.}$)	19
3.1.2 ประสิทธิภาพของห้องเผาไหม้ ($\eta_{comb.}$)	20
3.1.3 ประสิทธิภาพของกังหันก๊าซ ($\eta_{turb.}$)	21
3.1.4 ประสิทธิภาพของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ($\eta_{gen.}$)	22
3.1.5 ประสิทธิภาพทางความร้อนของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ ($\eta_{GT.}$)	23
3.2 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	23
3.3 การประมาณค่าประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	24
โดยใช้จำลองทางคณิตศาสตร์	
3.3.1 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของคอมเพรสเซอร์	26
3.3.2 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของห้องเผาไหม้	27
3.3.3 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของกังหันก๊าซ	27
3.3.4 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	28
3.3.5 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	28

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการคำนวณและผลการวิเคราะห์

4.1 ผลการคำนวณประสิทธิภาพ	29
4.2 ผลการทดสอบความถูกต้องของแบบจำลอง	30
4.3 ผลการประมาณค่าประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	33
4.4 วิเคราะห์ผลการประมาณค่าประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	39
4.5 วิจัยผลการประมาณค่าประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	39

บทที่ 5 สรุปผลการคำนวณ และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการคำนวณ	42
5.2 ข้อเสนอแนะ	42
5.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	43

บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก ก	46
ภาคผนวก ข	49
ภาคผนวก ค	51
ภาคผนวก ง	75
ประวัติผู้จัดทำโครงการ	89

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงข้อมูลจำเพาะของกังหันก๊าซยี่ห้อ GE รุ่น MS9001 FA+	6
ตารางที่ 2.2 แสดงส่วนผสมของก๊าซธรรมชาติที่ใช้ในโรงไฟฟ้า Tri Energy	9
ตารางที่ 4.1 แสดงผลการคำนวณประสิทธิภาพ	29
ตารางที่ ก-1 แสดงการคำนวณคุณสมบัติของเชื้อเพลิง	40
ตารางที่ ข-1 คุณสมบัติทางเทอร์โมไดนามิกส์ของอากาศขึ้น	49
ตารางที่ ค-1 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 1	51
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: %RH = 0	
ตารางที่ ค-2 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 1	53
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: %RH = 20	
ตารางที่ ค-3 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 1	55
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: %RH = 40	
ตารางที่ ค-4 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 1	57
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: %RH = 60	
ตารางที่ ค-5 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 1	59
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: %RH = 80	
ตารางที่ ค-6 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 1	61
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: %RH = 100	

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ค-7 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 1	63
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: Design Condition	
ตารางที่ ค-8 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 2	65
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: Equivalent ratio = 0.30	
ตารางที่ ค-9 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 2	67
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: Equivalent ratio = 0.45	
ตารางที่ ค-10 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 2	70
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: Equivalent ratio = 0.60	
ตารางที่ ค-11 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 2	71
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: Equivalent ratio = 0.75	
ตารางที่ ค-12 ตารางบันทึกผลการคำนวณที่ 2	73
เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ η_{GT} กับ ϕ ที่ %RH ต่าง ๆ	
: Equivalent ratio = 0.90	
ตารางที่ ง-1 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : %RH=0	76
ตารางที่ ง-2 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : %RH=20	77
ตารางที่ ง-3 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : %RH=40	78
ตารางที่ ง-4 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : %RH=60	79
ตารางที่ ง-5 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : %RH=80	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ง-6 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : %RH=100	81
ตารางที่ ง-7 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : Design Condition	82
ตารางที่ ง-8 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : Equivalent ratio = 0.30	83
ตารางที่ ง-9 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : Equivalent ratio = 0.45	84
ตารางที่ ง-10 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : Equivalent ratio = 0.60	85
ตารางที่ ง-11 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : Equivalent ratio = 0.75	86
ตารางที่ ง-12 ค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ : Equivalent ratio = 0.90	87
ตารางที่ ง-13 สัมประสิทธิ์ค่าคงที่ในการคำนวณ	88

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปที่ 2.1 เครื่องยนต์กังหันก๊าซที่ทำงานในลักษณะวงจรเปิด	4
รูปที่ 2.2 เครื่องยนต์กังหันก๊าซที่ทำงานในลักษณะวัฏจักรปิด	5
รูปที่ 2.3 แผนภาพ T-s และ P-v ของวัฏจักรอุดมคติ Brayton	6
รูปที่ 2.4 แสดง Ideal Close Brayton Cycle	7
รูปที่ 2.5 ความเบี่ยงเบนของวัฏจักรกังหันก๊าซจริงจากวัฏจักรอุดมคติ Brayton เนื่องจากปัจจัย irreversibilities	8
รูปที่ 2.6 แสดงแบบจำลองของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	11
รูปที่ 2.7 แสดงแบบจำลองของเครื่องอัดอากาศ (รูป a) และ T-s Diagram ของ Compressor (รูป b)	11
รูปที่ 2.8 แสดงแบบจำลองของห้องเผาไหม้	13
รูปที่ 2.9 แสดง T-s Diagram (a) และแบบจำลองของกังหันก๊าซ (b)	15
รูปที่ 3.1 แสดงวัฏจักรการทำงานของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	18
รูปที่ 3.2 แสดง Ts-Diagram ของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ	18
รูปที่ 3.3 แสดงตัวอย่างกราฟที่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้อง ของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	24
รูปที่ 3.4 แสดงขั้นตอนการประมาณค่าประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์	25
รูปที่ 4.1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิของคอมเพรสเซอร์ ที่วัดได้จริงและจากการคำนวณ	30
รูปที่ 4.2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิของห้องเผาไหม้ ที่วัดได้จริงและจากการคำนวณ	31
รูปที่ 4.3 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิของกังหันก๊าซ ที่วัดได้จริงและจากการคำนวณ	31

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 4.4 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างงานที่ออกจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ที่วัดได้จริงและจากการคำนวณ	31
รูปที่ 4.5 แสดงการเดินท่อเชื้อเพลิงจากแหล่งเชื้อเพลิง สู่โรงไฟฟ้าบริษัท ไตรเอนเนอจี้ จำกัด	32
รูปที่ 4.6 กราฟแสดงการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ กับอุณหภูมิทางเข้าคอมเพรสเซอร์ที่สภาวะออกแบบกับ %RH สภาวะต่างๆ (Equivalent ratio คงที่ = 0.45)	34
รูปที่ 4.7 กราฟแสดงการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซกับ Equivalent Ratio (%RH คงที่ = 70) ที่อุณหภูมิต่างๆ	35
รูปที่ 4.8 กราฟแสดงการเปรียบเทียบงานที่คอมเพรสเซอร์กับอุณหภูมิทางเข้า คอมเพรสเซอร์ที่สภาวะออกแบบกับ %RH สภาวะต่างๆ (Equivalent ratio คงที่ = 0.45)	36
รูปที่ 4.9 กราฟแสดงการเปรียบเทียบงานที่กังหันก๊าซกับอุณหภูมิทางเข้า คอมเพรสเซอร์ที่สภาวะออกแบบกับ %RH สภาวะต่างๆ (Equivalent ratio คงที่ = 0.45)	37
รูปที่ 4.10 กราฟแสดงการเปรียบเทียบอุณหภูมิที่ทางออกห้องเผาไหม้กับEquivalent Ratio (%RH คงที่ = 70%) ที่อุณหภูมิทางเข้าของคอมเพรสเซอร์ต่างๆ	38
รูปที่ ข-1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิกับความดันไอน้ำอิ่มตัว	50

ลำดับสัญลักษณ์

สัญลักษณ์	ความหมาย	หน่วย
CH_4	มีเทน	-
C_2H_6	อีเทน	-
C_3H_8	โพรเพน	-
$\text{I-C}_4\text{H}_{10}$	ไอโซบิวเทน	-
$\text{N-C}_4\text{H}_{10}$	เอ็นบิวเทน	-
$\text{I-C}_5\text{H}_{12}$	ไอโซเพนเทน	-
$\text{N-C}_5\text{H}_{12}$	เอ็นเพนเทน	-
C_{6+}	คาร์บอน	-
CO_2	ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์	-
$\bar{C}_{p, fuel}$	ความร้อนจำเพาะที่ความดันคงที่ของเชื้อเพลิง	kg/kmol-K
$\bar{C}_{p, H_2O}$	ความร้อนจำเพาะที่ความดันคงที่ของไอน้ำ	kg/kmol-K
$\bar{C}_{p, N_2}$	ความร้อนจำเพาะที่ความดันคงที่ของก๊าซไนโตรเจน	kg/kmol-K
$\bar{C}_{p, O_2}$	ความร้อนจำเพาะที่ความดันคงที่ของก๊าซออกซิเจน	kg/kmol-K
$\bar{C}_{p, exhaust}$	ความร้อนจำเพาะที่ความดันคงที่ของไอเสีย	kg/kmol-K
$\bar{C}_{p, fuel}$	ความร้อนจำเพาะที่ความดันคงที่ของเชื้อเพลิง	kg/kmol-K
$\bar{C}_{p, H_2O}$	ความร้อนจำเพาะที่ความดันคงที่ของไอน้ำ	kg/kmol-K
$(\bar{C}_p)_{wet, air}$	ความร้อนจำเพาะที่ความดันคงที่	kJ/kg K

ลำดับสัญลักษณ์ (ต่อ)

สัญลักษณ์
(C_{v, wet_air})

ความหมาย

หน่วย

ความร้อนจำเพาะที่ปริมาตร
คงที่

kg/kmol-K

h_1

เอนทัลปีของอากาศขาเข้า

kJ/kg

h_{2s}

เอนทัลปีของอากาศขาเข้าห้อง

kJ/kg

เผาไหม้แบบไอเซนทรอปิก

h_{2a}

เอนทัลปีของอากาศขาเข้าห้อง

kJ/kg

เผาไหม้จริง

h_3

เอนทัลปีของอากาศที่ออกจาก

kJ/kg

ห้องเผาไหม้

h_{4a}

เอนทัลปีของไอเสียที่ออกจาก

kJ/kg

กังหันก๊าซจริง

h_{4s}

เอนทัลปีของไอเสียที่ออกจาก

kJ/kg

กังหันก๊าซแบบไอเซนทรอปิก

h_1

เอนทัลปีของอากาศขาเข้า

kJ/kg

h_{2s}

เอนทัลปีของอากาศขาเข้าห้อง

kJ/kg

เผาไหม้แบบไอเซนทรอปิก

h_{2a}

เอนทัลปีของอากาศขาเข้าห้อง

kJ/kg

เผาไหม้จริง

h_3

เอนทัลปีของอากาศที่ออกจาก

kJ/kg

ห้องเผาไหม้

$\bar{h}_f^\circ$

เอนทัลปีของการรวมตัว

kJ/kmol

$\Delta \bar{h}$

ผลต่างเอนทัลปี

kJ/s

$\bar{h}_{f,e}^\circ$

เอนทัลปีของการรวมตัวขาออก
ห้องเผาไหม้

kJ/kmol

$\bar{h}_f^\circ$

เอนทัลปีของการรวมตัว

kJ/kmol

ลำดับสัญลักษณ์ (ต่อ)

สัญลักษณ์	ความหมาย	หน่วย
$\Delta \bar{h}$	ผลต่างเอนทัลปี	kJ/s
$\bar{h}_{f,e}$	เอนทัลปีของการรวมตัวขาออก	kJ/kmol
	ห้องเผาไหม้	
H_2O	น้ำ	-
k_{wet_air}	ค่าคงที่ของอากาศชื้น	-
N_2	ก๊าซไนโตรเจน	-
$\dot{n}_{exhaust}$	อัตราการไหลโดยมวลของไอเสีย	kg/s
$\dot{n}_{fuel}$	อัตราการไหลโดยมวลของเชื้อเพลิง	kg/s
$\dot{n}_{H_2O}$	อัตราการไหลโดยมวลของน้ำ	kg/s
$\dot{n}_{N_2}$	อัตราการไหลโดยมวลของก๊าซไนโตรเจน	kg/s
$\dot{n}_{O_2}$	อัตราการไหลโดยมวลของก๊าซออกซิเจน	kg/s
$\dot{n}_{wet_air}$	อัตราการไหลโดยมวลของอากาศเปียก	kg/s
O_2	ก๊าซออกซิเจน	-
P_1	ความดันอากาศขาเข้าของคอมเพรสเซอร์	kPa
P_2	ความดันอากาศขาออกของคอมเพรสเซอร์	kPa
P_3	ความดันอากาศขาเข้าของกังหันก๊าซ	kPa
P_4	ความดันอากาศขาออกของกังหันก๊าซ	kPa

ลำดับสัญลักษณ์ (ต่อ)

สัญลักษณ์	ความหมาย	หน่วย
$q_{c.v.}$	ความร้อนถ่ายเทข้ามขอบเขตของระบบ	kJ/s
$\bar{R}$	ค่าคงที่สากลของก๊าซ	kg/kmol-K
T_1	อุณหภูมิของอากาศเข้า	K
T_2	อุณหภูมิอากาศทางเข้าห้องเผาไหม้	K
T_3	อุณหภูมิอากาศทางออกห้องเผาไหม้	K
T_4	อุณหภูมิไอเสียที่ออกจากกังหันก๊าซ	K
w_s	งานที่ได้จากกังหันก๊าซในกระบวนการผลิตแบบไอเซนทรอปิก	kJ
w_a	งานที่ได้จากกังหันก๊าซในกระบวนการผลิตจริง	kJ
$W_{s_turb.}$	งานไอเซนทรอปิกของคอมเพรสเซอร์	kJ/kmol
$\dot{W}_{s_comp}$	งานที่ให้กับคอมเพรสเซอร์แบบไอเซนทรอปิก	kJ/s
y_{O_2}	เศษส่วนโดยโมลของก๊าซออกซิเจน	-
y_{N_2}	เศษส่วนโดยโมลของก๊าซไนโตรเจน	-
y_{H_2O}	เศษส่วนโดยโมลของไอน้ำ	-
η_c	ประสิทธิภาพของเครื่องคอมเพรสเซอร์	-

ลำดับสัญลักษณ์ (ต่อ)

สัญลักษณ์	ความหมาย	หน่วย
$\eta_{Gr.}$	ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์ กังหันก๊าซ	-
η_T	ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์ กังหันก๊าซ	-
ω	อัตราส่วนความเร็ว	-
ϕ	อัตราส่วนอากาศต่อเชื้อเพลิง	-

